

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ

Актуальність теми полягає в тому, що в сучасному світі процес адаптації у суспільстві є дуже важливим для формування особистості. Однак, не дивлячись на вік, прояви агресивності, надмірна конфліктність, недовіра до інших та сприйняття всього дуже близько до серця можуть заважати людині адаптуватися в будь-якому колективі та групі.

Об'єктом дослідження є соціальна адаптація студентів-психологів

Предметом дослідження є зв'язок між певними характерологічними показниками агресивності і конфліктності та рівнем соціальної адаптації.

Мета дослідження полягає у визначенні зв'язку між показниками агресивності особистості та її рівнем соціальної адаптації.

Для дослідження цієї теми використовували методику на визначення особистісної агресії та конфліктності та методику соціальної адаптації Роджерса-Даймонда.

Поставленими завданнями було: 1. Базуючись на аналізі наукової літератури, описати поняття агресивності та конфліктності (К. Лоренц, Е. Фромм, Р. Ардр), соціальної адаптації (Г. Спенсер, П. Лілієнфельд, А. Шефле); 2. Виявити характерологічні показники агресивності та конфліктності та показники рівня соціальної адаптації у студентів; 3. Встановити зв'язок між показниками.

Вибірка складалася зі студентів другого курсу спеціальності «Психологія». Всього 16 студент (1 хлопець, 15 дівчат).

В результаті дослідження встановлено, що 5 респондентів з 16, що становить 31, 5%, мають низький рівень дезадаптивності, так само 31, 5% від усієї вибірки мають високий рівень, однак середній показник дезадаптивності мають 6 студентів з 16, що становить 37%. Люди з високим рівнем дезадаптивності майже не створюють соціальні зв'язки навіть з близькими людьми. За параметром Ескапізм можна побачити, що високий рівень мають лише 4 респондента, що становить 28, 4% від усієї вибірки, така сама кількість респондентів показали низький рівень ескапізму. Найбільше респондентів, 6 студентів, мають середній рівень, а це становить 42, 8%. Люди з високим показником ескапізму більше проводять часу на самоті. Вони бажають сховатися у власному світі від проблем реального соціального світу. Низький рівень Неприйняття себе мають 3 респондента з 16, що становить 18, 2%. Високий рівень мають 37, 8% від усієї вибірки, однак середній показник неприйняття себе мають 7 студентів з 16, що становить 44%. Високий рівень неприйняття себе характеризується низькою самооцінкою. Люди з таким показником завжди бажають щось змінити в собі, бо вважають себе не досконалими та не гідні займати певне місце у суспільстві. За параметром Адаптивність можна визначити, що високий рівень має лише 1 респондент, що становить 6, 3% від усієї вибірки, а низький рівень Адаптивності має 2 респондента з 16, що становить 12%. Найбільше студентів показали середній рівень, а це становить 81, 7%. Респонденти, які мають високий рівень адаптивності, як правило, є активними у своїх соціальних колах, комунікативні, відкриті для нових знайомств. За характерологічним показником прийняття інших лише 1 респондент із 16, що становить 6, 3%, мають низький рівень неприйняття інших, 18, 4% від усієї вибірки мають високий рівень, однак середній показник мають 12 студентів з 16, що становить 75, 3%. Люди, які мають високий рівень прийняття інших, характеризуються як толерантні, зважені у своїх висловлюваннях особистості. Вони приймають думку

навколишніх людей та дослухаються до них. За показником Образливість можна визначити, що лише 3 студента, що становить 23, 1% від усієї вибірки мають високий рівень, 31% – низький, а середній рівень мають 6 респондентів із 16, що становить 45, 9% від даної вибірки. Респонденти з високим рівнем образливості, мають м'яку душевну організацію. Вони приймають все дуже близько до серця і вірять усьому. Високий рівень підозрливості має лише один студент, що становить 7, 7%. Кількість респондентів, які мають середній рівень складає 7 осіб, що становить 53, 8% від усієї вибірки, Лише 5 студентів мають низький рівень підозрливості за результатами дослідження. Респонденти з високим рівнем цього показника дуже критично відносяться до оточуючих, виражають свою недовіру у будь-яких ситуаціях.

У результаті математичної обробки даних встановлено, що зв'язок між показниками «Деадаптивність» – «Образливість» є сильним і прямим. Це означає що, коли людина має високий рівень образливості, то вона не може створювати довгострокові зв'язки, а отже не може адекватно адаптуватися в суспільстві. Дуже сильний зв'язок є між «Ескапізм» та «Образливість». Від того, що людина ображається за будь-якої дрібниці, в неї виникає бажання втекти від реальності. А це в свою чергу має негативні наслідки, такі як: ігрова залежність або наркоманія. Зв'язок «Прийняття себе» та Підозрливості є зворотнім, це вказує на те, що особа має високий рівень підозрливості до навколишнього світу, тому певні побоювання та страхи заважають прийняти себе та проявити у суспільстві. Цим самим обумовлений зворотній зв'язок «Адаптивність» – «Підозрливості». Чим вищий рівень підозрливості, тим нижчий рівень адаптивності. Зв'язок «Підозрливості» – «Прийняття інших» також є оберненим. Коли у людини має високий рівень підозрливості, то вона не може приймати інших людей та довіряти їм.

За отриманими даними, можна дійти висновку, що частіше всього людини важко адаптуватися у суспільстві через образливість та високу підозрливість. Через це можуть потерпати соціальні зв'язки, самооцінка особи та думка особи про оточуючих її людей.

*Науковий керівник: Злагодох В.В.,
канд. псих. наук, доцент*

